

REGULAMIN XXII EDYCJI OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU „POZNAJEMY PARKI KRAJOBRAZOWE POLSKI”

rok szkolny 2022/2023

hasło tegorocznej edycji konkursu:

„Ptaki parków krajobrazowych”

I. ORGANIZATORZY

- **Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski**
- **Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych** – Koordynator Ogólnopolski
- **Parki krajobrazowe i zespoły parków krajobrazowych** organizujące konkurs na etapie szkolnym, gminnym, parkowym i wojewódzkim.

II. CELE KONKURSU

1. Zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej parków krajobrazowych Polski.
2. Poszerzenie wiadomości z zakresu ekologii, ochrony przyrody i ochrony środowiska.
3. Zrozumienie zależności zachodzących pomiędzy organizmami w ekosystemach.
4. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania gatunków grzybów, roślin i zwierząt.
5. Rozumienie i prawidłowe posługiwanie się pojęciami ekologicznymi.
6. Nabywanie umiejętności posługiwania się kluczem do oznaczania gatunków.
7. Rozwijanie umiejętności interpretowania mapy.
8. Pobudzenie zainteresowania światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem.
9. Rozbudzenie i pogłębienie zamiłowania oraz szacunku dla przyrody.
10. Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego w najbliższym otoczeniu.
11. Wylanianie talentów oraz rozbudzanie ciekawości poznawczej i twórczej uczniów.
12. Integracja uczniów oraz wymiana doświadczeń między szkołami i służbami parków krajobrazowych.

III. WARUNKI UCZESTNICTWA

1. W konkursie mogą wziąć udział uczniowie klas VI, VII i VIII szkoły podstawowej z gmin, na terenie których położony jest park krajobrazowy lub jego otulina, z wyjątkiem miast wojewódzkich. Uczestnikami konkursu mogą być również uczniowie klas IV i V szkoły podstawowej, w szczególności realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę. W przypadku, jeśli na terenie miasta wojewódzkiego położony jest park krajobrazowy, w konkursie mogą brać udział wyłącznie uczniowie ze szkół położonych na terenie Parku. Udział w konkursie Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski jest bezpłatny.

2. Szkoły z gmin, na terenie których znajduje się więcej niż jeden park krajobrazowy lub jego otulina, mogą reprezentować tylko jeden z nich, który wybierają podając jego nazwę na karcie zgłoszeniowej.

3. W celu przystąpienia do konkursu należy wypełnić załączoną kartę zgłoszeniową i przesłać do organizatora etapu wojewódzkiego konkursu do dnia **20 stycznia 2023 r.**

IV. PRZEBIEG KONKURSU

Konkurs przebiega w dwóch częściach:

A. wojewódzkiej (1, 2, 3, 4 etap)

B. ogólnopolskiej (5 etap)

A. CZĘŚĆ WOJEWÓDZKA

Celem części wojewódzkiej jest wyłonienie po jednej 3 osobowej drużynie z każdego województwa, która będzie reprezentowała dane województwo na etapie ogólnopolskim.

Wojewódzka część konkursu składa się z 4 etapów.

1 etap: szkolny – współzawodnictwo między uczniami w obrębie danej szkoły (do wzięcia udziału w tym etapie zachęcamy całe klasy). W etapie 1 konkursu zostaną wyłonione 3-osobowe drużyny, które będą reprezentowały daną szkołę w kolejnych etapach. W skład drużyny wchodzi 3 osoby z danej szkoły, które uzyskały największą liczbę punktów. W przypadku nieobecności danego ucznia na którymkolwiek etapie z przyczyn losowych, w skład drużyny wchodzi uczeń, który na etapie szkolnym zajął kolejne miejsce. Koordynator Szkolny ma obowiązek informowania Koordynatora Regionalnego/Wojewódzkiego o każdym przypadku zmiany składu drużyny. Testy oraz karta odpowiedzi do I etapu wysłane zostaną przez Koordynatorów Regionalnych mailem do nauczyciela, który przeprowadzi ww. etap wśród uczniów, dlatego przy zgłoszeniu niezbędny jest adres mailowy nauczyciela. W terminie 7 dni po odbyciu się tego etapu protokół powinien zostać przesłany na adres Koordynatora Regionalnego.

2 etap: gminny – współzawodnictwo między szkołami w obrębie danej gminy.

(w przypadku gminy, na terenie której znajduje się tylko jedna szkoła podstawowa, zwycięzcy etapu szkolnego automatycznie kwalifikują się do etapu 3). Etap ten może być połączony z etapem 3 – parkowym.

3 etap: parkowy – współzawodnictwo szkół reprezentujących gminy w obrębie danego parku krajobrazowego (jeśli dany park krajobrazowy położony jest na terenie dwóch lub więcej województw, ale kierowany jest przez jedną Dyрекcję, (Zespół), w wyniku tego etapu należy wyłonić tylko jedną reprezentację do finału wojewódzkiego). Jeżeli na etapie 3 parkowym występuje tylko jedna szkoła to automatycznie przechodzi ona do etapu 4 wojewódzkiego i reprezentuje ten park. Jeżeli z danego parku nie zgłosiła się żadna szkoła to możliwe jest reprezentowanie go na etapie 4 - wojewódzkim przez drużynę, która uzyskała II miejsce w etapie parkowym. Wybór tej drużyny odbywa się na drodze dodatkowego postępowania kwalifikacyjnego biorącego pod uwagę uzyskane punkty wszystkich drużyn w województwie, które uzyskały II miejsce w etapie parkowym.

4 etap: wojewódzki – współzawodnictwo pomiędzy szkołami reprezentującymi poszczególne parki krajobrazowe w danym województwie. Koordynatorzy Szkolni zostaną poinformowani szczegółowo o formie przeprowadzenia konkursu nie później niż 2 tygodnie przed planowaną datą tego etapu, drogą mailową.

Na każdym z etapów części A – wojewódzkiej, uczestnicy będą pisać test, który będzie się składał z 25 pytań, z których:

10 pytań to tzw. pytania ogólne, dotyczące wiedzy z zakresu podstawy programowej dla klas IV- VIII szkoły podstawowej dla biologii i geografii, związanych z tegorocznym hasłem konkursu, tj. Ptaki parków krajobrazowych.

15 pytań będzie dotyczyły parków krajobrazowych z danego województwa.

Test będzie zawierał zadania, których trudność dopasowana zostanie do etapu konkursu i czasu jego trwania. W 1, 2, 3 etapie będzie to test jednokrotnego wyboru, pytania zamknięte. W etapie wojewódzkim test może zawierać także zadania wielokrotnego wyboru oraz prawda/fałsz, na dobieranie.

Ponadto w etapie 4 obowiązkową konkurencją będzie rozpoznawanie gatunków ptaków chronionych w Polsce.

B. CZEŚĆ OGÓLNOPOLSKA

Szczegółowy regulamin 5 etapu konkursu zostanie przekazany opiekunom laureatów wojewódzkich po finale wojewódzkim (etap 4). W etapie 5 rywalizują między sobą szkoły, które zwyciężyły w finałach wojewódzkich. Uczestnicy 5 etapu muszą wykazać się podstawową wiedzą dotyczącą wybranych parków krajobrazowych opisanych w materiałach, udostępnionych na stronie internetowej parkikrajobrazowe.pl.

Ponadto w etapie 5 odbędą się konkurencje dotyczące między innymi rozpoznawania gatunków ptaków oraz interpretowania mapy topograficznej. Zakres dodatkowych konkurencji będzie przedstawiony w regulaminie szczegółowym do 5 etapu.

I. NAGRODY

W etapie 1, 2 i 3 nagrody dla zwycięzców drużynowych lub indywidualnych mogą przygotować we własnym zakresie szkoły, gminy oraz Koordynator Wojewódzki za pośrednictwem Koordynatorów Regionalnych. Organizatorzy wojewódzcy odpowiedzialni są za przygotowanie nagród drużynowych lub indywidualnych w etapie 4. Za przygotowanie nagród drużynowych i indywidualnych 5 etapu odpowiedzialni są Koordynatorzy Wojewódzcy i Koordynator Ogólnopolski konkursu.

II. OCENIANIE

Karta odpowiedzi i sposób punktowania zadań wraz z zasadami ich oceniania przesyłany będzie do koordynatorów razem z testami do poszczególnych etapów konkursu.

Formy pytań i punktacji:

1, 2, 3 etap

Test jednokrotnego wyboru.

Część ogólna:

- 10 pytań zamkniętych

Część „parkowa”:

- 15 pytań zamkniętych

Za odpowiedź na każde pytanie będzie można otrzymać maksymalnie 1 pkt.

4 etap

Test:

Część ogólna (10 pytań)

5 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru

5 pytań - zadania wielokrotnego wyboru oraz prawda/fałsz, na dobieranie

Część „parkowa” (15 pytań)

Ilość pytań zamkniętych i otwartych określa samodzielnie Koordynator Wojewódzki.

Rozpoznawanie gatunków

20 gatunków ptaków chronionych

Koordynator Ogólnopolski przygotowuje wykaz gatunków do rozpoznawania. Zdjęcia uczestnicy zobowiązani są odszukać we własnym zakresie. Obowiązują pełne polskie nazwy gatunku, bez nazw łacińskich.

Za odpowiedź na każde pytanie zamknięte będzie można otrzymać 1 pkt.

Za odpowiedź na pytanie rozbudowane np. wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, na dobieranie, uzupełnianie będzie można otrzymać maksymalnie 4 pkt.

Za rozpoznanie gatunku będzie można otrzymać 1 pkt.

Organizator zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia etapu 4 w formie gry terenowej.

5 etap - finał ogólnopolski:

Test – 20 pytań

Rozpoznawanie gatunków:

łączna ilość gatunków – 30

25 gatunków ptaków chronionych

5 gatunków ptaków łownych

Ponadto na etapie ogólnopolskim przewidziane są zadania praktyczne – wykorzystanie klucza do rozpoznawania gatunków, użycie mapy i inne. Organizator zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia etapu ogólnopolskiego w terenie. Szczegółowy regulamin etapu ogólnopolskiego zostanie przekazany zwycięzcom etapów wojewódzkich.

Za odpowiedź na każde pytanie zamknięte będzie można otrzymać 1 pkt.

Za odpowiedź na pytanie rozbudowane np. wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, na dobieranie, uzupełnianie będzie można otrzymać maksymalnie 4 pkt.

Za rozpoznanie gatunku będzie można otrzymać 1 pkt.

III. OBOWIĄZKI ORGANIZATORA KONKURSU

Do obowiązków organizatora konkursu w poszczególnych województwach należy:

1. Przygotowanie testów (pytania „ogólne” w oparciu o ogólnopolską bazę pytań oraz przygotowanie pytań „parkowych”) wraz z kluczem odpowiedzi.
2. Poinformowanie nauczycieli szkół podstawowych o konkursie, przesłanie regulaminów i wzorów protokołów pokonkursowych.
3. Rozdysponowanie testów.
4. Organizowanie oraz czuwanie nad prawidłowym przebiegiem konkursu, w tym ustalenie daty, godziny i miejsca przeprowadzenia poszczególnych etapów konkursu na terenie swojego województwa.

IV. KALENDARZ KONKURSU

Daty poszczególnych etapów:

Etap „szkolny”: **24 stycznia 2023, godz. 10.00**

Etap „gminny”: **21 lutego 2023, godz. 10.00**

Etap „parkowy”: **16 marca 2023, godz. 10.00**

Etap „wojewódzki”: **20 kwietnia 2023, godz. 10.00**

Etap „ogólnopolski”: **30 maja - 2 czerwca 2023**

V. LITERATURA

1. Podręczniki i zeszyty ćwiczeń do biologii i geografii rekomendowane przez MEN, w zakresie następujących treści nauczania podstawy programowej:

Przyroda - wymagania szczegółowe:

VI – Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy

Biologia – wymagania szczegółowe:

I – Organizacja i chemizm życia,

II – Różnorodność życia,

VII – Ekologia i ochrona środowiska,

VIII – Zagrożenia różnorodności biologicznej.

Geografia - wymagania szczegółowe:

I - Mapa Polski,

II - Krajobrazy Polski,

VI - Współrzędne geograficzne,

IX – Środowisko przyrodnicze Polski na tle Europy,

XI – Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych obszarów Polski,
XII – Własny region,
XIII – „Mała ojczyzna”.

2. Broszury i informatory dotyczące parków krajobrazowych, informacje zawarte na stronie internetowej www.zpkwl.gorzow.pl i inne materiały edukacyjne dostępne na stronie parkikrajobrazowe.pl i profilu ParkiKrajobrazowePolski w serwisie Facebook.
3. Przewodniki do oznaczania gatunków grzybów, roślin i zwierząt.
4. Do etapu 5 materiały o parkach krajobrazowych przygotowane zostaną przez organizatora ogólnopolskiego we współpracy z koordynatorami wojewódzkimi konkursu.

VI. INNE USTALENIA

1. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wprowadzenia zmian w regulaminie konkursu za pośrednictwem Koordynatorów Wojewódzkich. Regulamin może różnić się pomiędzy poszczególnymi województwami.
2. Postanowienia zawarte w części B (część ogólnopolska – etap 5) mogą być modyfikowane jedynie przez podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie tegorocznej edycji konkursu.
3. **W związku z zagrożeniem epidemicznym Covid-19 organizatorzy mogą podjąć decyzję o zmianie formy poszczególnych etapów na formę zdalną lub o odstąpieniu od realizacji konkursu.**

VII. INFORMACJE O DANYCH OSOBOWYCH

1. Informujemy, że Administratorem danych osobowych przetwarzanych w związku z realizacją XXI edycji ogólnopolskiego konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” (zwanym dalej: Wydarzeniem), jest Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego, ul. Franciszka Walczaka 25, 66-400 Gorzów Wlkp.
2. Z Administratorem można kontaktować się wysyłając maila na adres iod@zpkwl.gorzow.pl lub listownie na adres **ul. Franciszka Walczaka 25, 66-400 Gorzów Wlkp.**
3. Każda inna forma kontaktu także będzie skuteczna, o ile oświadczenie woli dojdzie do naszej wiadomości w taki sposób, że będziemy mogli zapoznać się z jego treścią.
4. ZPKWL dochowuje wszelkich starań celem zachowania poufności pozyskanych danych, nie udostępnia innym podmiotom danych osobowych podanych dla celów marketingowych, w sposób umożliwiający im wykorzystanie danych dla własnych celów, ani tym bardziej danych nie odsprzedaje. Możemy jednak korzystać z podmiotów zewnętrznych, które wspierają nas w prowadzeniu działań marketingowych na nasze zlecenie i na naszą rzecz. Dbamy jednak o to, aby podmioty te umownie były zobowiązane do zachowania najwyższych standardów w zakresie ochrony danych osobowych. W chwili, gdy nie będą już one potrzebować danych do realizacji tej usługi lub prawnego obowiązku, to usuną te dane, zgodnie z procedurami ZPKWL. Dane związane z prowadzeniem działań przechowujemy na serwerach lub dyskach utrzymywanych wewnątrz siedziby ZPKWL lub serwerach firm świadczących usługi na rzecz ZPKWL na podstawie ważnych umów w pełni zabezpieczających dane osobowe.

5. Podczas realizowania wydarzeń Administrator nie gromadzi i nie podejmuje żadnych decyzji opartych na zautomatyzowanym przetwarzaniu danych, w tym profilowaniu, które mogłyby wywoływać skutki prawne lub w inny sposób istotnie wpływać na osoby których dane dotyczą.

6. Administrator nie przekazuje Państwa danych do państw trzecich.

CELE I PODSTAWY PRZETWARZANIA DANYCH

7. Cele – Dane zbierane są i przetwarzane na potrzeby organizacji Wydarzenia, rejestracji uczestników oraz umożliwienia udziału, rozstrzygnięcia i publikacji rozstrzygnięcia ewentualnych konkursów przeprowadzonych w ramach Wydarzenia, wydania nagród oraz rozliczenia prowadzonych działań z odpowiednimi organami i instytucjami publicznymi/państwowymi. Dane mogą być również przetwarzane w związku z rozpatrywaniem reklamacji lub postępowań realizujących roszczenia wynikające z przepisów prawa. Ma Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo do ich aktualizacji i poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne.

8. Podstawą prawną przetwarzania przez administratora danych osobowych podanych na potrzeby udziału w wydarzeniu jest: wyrażenie zgody tj. art. 6 ust. 1 lit. a w zw. z motywem 32, 42, 43; niezbędność do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym tj. art. 6 ust. 1 lit. e w zw. z motywem 45; oraz jako prawnie usprawiedliwiony cel administratora, tj. art. 6 ust. 1 lit. f) w zw. z motywem 47 – Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

9. Uczestnik przystępując do udziału w Wydarzeniu, wyraża zgodę na gromadzenie i przetwarzanie przez **Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego** podanych danych osobowych wyłącznie w celach związanych bezpośrednio z Wydarzeniem i jego organizacją.

10. Dane niezbędne do przystąpienia do udziału w Wydarzeniu podane są w formularzu – zgłoszeniu. Dane podawane są dobrowolnie, jednak niepodanie wskazanych w zgłoszeniu danych osobowych niezbędnych do uczestniczenia w Wydarzeniu lub odwołanie zgody na przetwarzanie danych osobowych skutkuje brakiem możliwości uczestnictwa w Wydarzeniu.

11. **Celem wzięcia udziału w Wydarzeniu konieczne jest wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych poprzez podpisanie oświadczenia przez koordynatora konkursu i reprezentantów szkół** – załącznik nr 2. Za osoby poniżej 18 (osiemnastego) roku życia oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych podpisuje rodzic lub prawny opiekun dziecka.

12. Osoby biorące udział w Wydarzeniu lub rodzice/opiekunowie prawni dzieci biorących w nim udział wyrażają zgodę na nieodpłatne wykorzystanie i rozpowszechnianie swojego wizerunku/wizerunku dziecka przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego. Zgoda obejmuje takie formy publikacji zdjęć i filmów zawierających wizerunek, zarejestrowany podczas organizacji i realizacji Wydarzenia, jak: udostępnienie na stronie internetowej, portalach social media oraz zamieszczenie w materiałach promocyjnych i informacyjnych ZPKWL. Wizerunek będzie wykorzystywany nieodpłatnie, tylko i wyłącznie w celu promocji i potrzeb funkcjonowania Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w zakresie wykonywanych zadań statutowych. Dopuszcza się możliwość przetwarzania wizerunku poprzez kadrowanie i kompozycję.

PRAWA, KTÓRE PAŃSTWU PRZYSŁUGJA

13. Zgodę na przetwarzanie danych osobowych można w każdym czasie cofnąć, w dowolnej formie zapewniającej, że oświadczenie woli dojdzie do naszej wiadomości w taki sposób, że będziemy mogli zapoznać się z jego treścią, m. in. poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o odwołaniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

14. Zgodę można wycofać w dowolnym momencie, lecz jej wycofanie nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania danych, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

15. W przypadku chęci wycofania zgody na przetwarzanie danych lub wniesienia sprzeciwu, dane, tj. wyłącznie imię i nazwisko, adres e-mail, numer telefonu będą nam także potrzebne, abyśmy mogli precyzyjnie ustalić czyje dane będziemy zobowiązani usunąć. Nie będziemy jednak prosić o więcej danych niż podczas ich pobierania. W tym zakresie także dane podawane są dobrowolnie, jednakże ich niepodanie uniemożliwi nam spełnienie prośby, jeżeli nie będziemy w stanie poprawnie zweryfikować tożsamości.

16. Każdemu czyje dane są przetwarzane przysługuje:

- Prawo dostępu do danych - prawo do zażądania kopii posiadanych przez nas informacji;
- Prawo do sprostowania - prawo do poprawiania nieprawidłowych lub niekompletnych danych, które są w naszym posiadaniu;
- Prawo do bycia zapomnianym - w pewnych okolicznościach można złożyć wniosek o usunięcie przechowywanych przez nas danych;
- Prawo do ograniczenia przetwarzania - w przypadku spełnienia określonych warunków prawo do ograniczenia przetwarzania danych;
- Prawo do przenoszenia - prawo do przekazania danych, będących w naszym posiadaniu do innej organizacji;
- Prawo do sprzeciwu - prawo sprzeciwiania się niektórym rodzajom przetwarzania, takim jak na przykład marketing bezpośredni;
- Prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu ds. ochrony danych osobowych.

17. Dodatkowo zawsze można złożyć skargę do przedstawiciela ds. ochrony danych w ZPKWL.

PRZECHOWYWANIE DANYCH

18. Państwa dane będą przechowywane i przetwarzane przez następujący okres:

CELE PRZETWARZANIA	KRYTERIA OKRESU PRZECHOWYWANIA
Organizacja i udział w wydarzeniu Zarządzanie wydarzeniem Promocja wydarzenia	Okres niezbędny do organizacji i weryfikacji uczestników wydarzenia oraz rozdania nagród i promocji wydarzenia
Dochodzenie roszczeń z tytułu udziału w wydarzeniu	Okres przedawnienia roszczeń wynikający z przepisów prawa
Prowadzenie ksiąg rachunkowych i dokumentacji podatkowej	Okres przechowywania dokumentacji księgowej i podatkowej wynikający z przepisów prawa

19. Dane zostaną niezwłocznie usunięte po realizacji wydarzenia i wszystkich obowiązków ZPKWL z tym związanych.

ZAPOZNANIE SIĘ Z PRZETWARZANYMI PRZEZ ZPKWL DANYMI OSOBOWYMI

20. Na złożony wniosek, ZPKWL poinformuje każdą osobę, której dane dotyczą, jakie posiada informacje na temat osoby wnioskującej oraz jak są one przetwarzane. Można zawnieść o podanie następujących informacji:

- Tożsamość i dane kontaktowe administratora.
- Cel przetwarzania danych oraz podstawa prawna przetwarzania danych;
- Jeżeli przetwarzanie opiera się na uzasadnionym interesie ZPKWL lub interesie strony trzeciej - informacje o takim interesie;
- Kategorie danych osobowych, które są gromadzone, przechowywane oraz przetwarzane;
- Odbiorca/odbiorcy lub kategorie odbiorców, którym dane były/są/ lub będą ujawniane;
- Jeżeli zamierzamy przekazać dane osobowe do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, informacje o tym, w jaki sposób zapewniamy ich bezpieczeństwo.
- Przez jaki czas dane będą przetwarzane;
- Szczegóły dotyczące prawa do poprawienia, usunięcia, ograniczenia lub sprzeciwu względem przetwarzania;
- Informacje o prawie do wycofania zgody w dowolnym momencie;
- W jaki sposób można wnieść skargę do organu nadzorczego;
- Czy przekazanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym czy umownym, czy jest to wymóg niezbędny do zawarcia umowy, a także czy istnieje zobowiązanie do przekazania danych osobowych oraz jakie mogą być konsekwencje nie przekazania takich danych;
- Źródło danych osobowych, jeżeli nie zostały one uzyskane od osoby której te dane dotyczą.